

NL

ANP nd.nl/nederland

Adoptiezaak vrouw uit Sri Lanka verjaard

► DEN HAAG

De rechtbank in Den Haag kan geen oordeel geven over mogelijk gemaakte fouten bij een uit Sri Lanka geadopteerde vrouw, Delani Butink.

Deze volgens Butink door de Nederlandse staat en de adoptiestichting gemaakte fouten zijn namelijk te lang geleden en dus verjaard. 'Een bittere pil', zei de rechter woensdag tijdens de uitspraak tegen Butink.

Butink werd in 1992 geadopteerd door Nederlandse ouders. In 2015 ging ze terug naar haar geboorteland.

Daar kwam ze er naar eigen zeggen achter dat haar adoptiepapieren waren vervalst met medeweten van de destijds betrokken Nederlandse bemiddelingsorganisatie Stichting Kind en Toekomst. Hierdoor kon zij haar biologische ouders niet opsporen, naar wie ze sinds 2009 op zoek is.

'Ik wil erkenning voor de misstanden', vertelde ze eerder aan de rechter op de vraag waarom ze deze zaak had aangespannen. 'Ik wil weten waar ik vandaan kom. Het is belangrijk om dat te weten.' Een van haar

eisen was dat de staat zou helpen bij het opzetten van een DNA-databank zodat ze wellicht toch nog haar biologische familie kan vinden.

De rechtbank zei niet toe te kunnen komen aan de beoordeling van Butinks eisen, omdat de zaak verjaard is. Dat is na twintig jaar het geval. 'Daar kan in uitzonderlijke gevallen van afgeweken worden', vertelde de rechter. 'Maar die situatie doet zich in deze zaak niet voor.' Dan had Butink sneller na haar bezoek in 2015 een procedure moeten beginnen. Na uit-

zendingen in 2017 van het tv-programma *Zembla* over misstanden bij adoptie uit Sri Lanka heeft zij de staat en de stichting aansprakelijk gesteld. Butinks Nederlandse ouders reisden in maart 1992 naar Sri Lanka om een kindje op te halen. Dat bleek niet beschikbaar te zijn. Een tussenpersoon zorgde er daarna binnen korte tijd voor dat Butink geadopteerd kon worden. Zij was toen pas enkele dagen oud. Een van de bemiddelaars ter plekke is later opgepakt voor illegale adopties.

'De rechtbank kan op basis van de beschikbare informatie niet vaststellen of de adoptiepapieren ondeugdelijk zijn en of zij het slachtoffer is van illegale adoptiepraktijken. Het lange tijdsverloop sinds 1992 maakt het nagenoeg onmogelijk om de omstandigheden waaronder zij is afgestaan alsnog te achterhalen', aldus de rechter. 'Hoezeer vanuit het oogpunt van eiseres ook moeilijk te aanvaarden, zijn er al met al onvoldoende zwaarwegende redenen om af te wijken van de verjaaringstermijn.' <

NL

RIEKELT PASTERKAMP nd.nl/nederland BEELD MEDIACENTRUM DEFENSIE / HILLE HILLINGA

'Te weinig vrouwelijke generaals'

...De krijgsmacht telt te weinig vrouwelijke generaals.

...De organisatie is daar niet op ingericht.

► DEN HAAG

Deze kritiek klinkt in het boek *Vrouwen in de frontlinie* van Johan Kroes dat hij vandaag overhandigt aan minister van Defensie Ank Bijleveld. In het boek vertellen vrouwelijke militairen over het werken binnen een mannenbolwerk. 'De percentages vrouwen bij de landmacht zijn nog belachelijk laag, zeker in topposities', zegt kolonel Henny Snellen, militair adviseur van Nederland bij de VN in New York. 'De benoemingscommissies zijn al twintig jaar op de goede vrouwen aan het wachten, terwijl die er al lang zijn.'

Van de 77 generaals die de Nederlandse krijgsmacht op dit moment telt, zijn er twee vrouwelijk. Dat is nog geen 3 procent. Het totale aandeel vrouwen in legeruniform is iets meer dan 10 procent. 'Als organisatie weten we nog niet zo goed hoe we het zo moeten inrichten dat ambitieuze vrouwen de mogelijkheid krijgen zich te ontplooien, net als ambitieuze mannen', aldus commodore bd. Madelein Spit, de eerste vrouwelijke generaal bij de Koninklijke Luchtmacht.

primeur

Volgens Spit moet je een rang verdienen 'door allerlei projecten te doen, opleidingen te volgen en vooral door heel hard te werken. Vrouwen gaan al snel achterlopen in dit traject als ze kinderen krijgen.' De Koninklijke Marechaussee dacht dit te ondervangen door in 2008 Hillie Beentjes, werkzaam bij het ministerie van Financiën, in één keer tot generaal-majoor te parachuteren. Dat gaf, binnen en buiten de organisatie, beroering. Beentjes hield het zes jaar vol en ging toen weer terug naar Financiën.

De Koninklijke Landmacht had in 2005 met Leanne van den Hoek de primeur van de benoeming van een vrouw als generaal. Ze ging in 2016 met pensioen en sindsdien zoekt het grootste krijgsmachtdeel een opvolger voor haar. In het boek zegt ze dat het net zo belangrijk is om voldoende vrouwen in hogere onderofficiers-

Volgens commodore bd. Madelein Spit moet je een rang verdienen 'door allerlei projecten te doen, opleidingen te volgen en vooral door heel hard te werken'.

rangen te hebben. 'Op dit moment is er slechts één vrouwelijke stafadjudant bij de landmacht. Als wij ze niet oppakken en coachen, komen ze er ook niet.'

Defensiewoordvoester Sascha Louwhoff erkent desgevraagd dat er te weinig vrouwelijke generaals zijn.

'We werken eraan om dit te veranderen, want diversiteit is een voorwaarde voor een succesvolle organisatie. Je moet dit wel vanuit het middenkader opbouwen, er moet een goede basis zijn.' Volgens Louwhoff zijn er 26 vrouwelijke kolonels, de rang net onder die van generaal.

In 1944 kreeg Nederland drie vrouwenkorpsen en traden de eerste vrouwen in dienst bij de krijgsmacht als bijvoorbeeld verpleegkundige, typiste of boekhoudster. Eind jaren zeventig mochten vrouwelijke militairen ook vechten, varen en vliegen. De eerste groep vrouwen die bij wijze

van proef in 1979 ging meevaren op Hr.Ms. Zuiderkruis werd door de bemanning van andere schepen met verrekijkers beloerd. De commandant van het schip liet openlijk blijken dat hij de proef wilde laten mislukken.

Sinds begin jaren negentig voert Defensie een actief beleid om meer vrouwen voor de krijgsmacht te werven en te behouden. Zwangerschapsregelingen, recht op herintreding en kinderopvang moeten daaraan bijdragen. De krijgsmacht zou meer gebruik moeten maken van typisch vrouwelijke eigenschappen, zegt luitenant-kolonel bd. Annelies Wijkmans, de eerste vrouwelijke compagniescommandant ooit. 'Vrouwen werken vaak nauwkeurig, kunnen goed luisteren en communiceren, en hebben vaak veel taalgevoel.'

rebel

Op de cover van het boek staat luitenant-kolonel Gwenda Nielen. Ze is een van de weinige vrouwelijke officieren die de opleiding van de Luchtmobiele Brigade met succes wisten te doorstaan. In 2018 kreeg ze landelijke bekendheid door haar deelname aan *Expeditie Robinson*. Volgens Nielen staat 'ons systeem', dat gericht is op uniformiteit, integratie in de weg. 'Mensen verliezen hun identiteit. Het normbeeld van officieren bij de landmacht is dat je taakgericht, extrovert, niet te kritisch en conformistisch bent. Maar ik ben juist een loyale rebel en voor die kant was nooit ruimte. Tot mijn chef tegen mij zei: We hebben mensen met lef nodig.'

Vrouwen in de frontlinie haakt ook aan bij de actualiteit. Sergeant Karlijn Paus, verpleegkundige bij het Korps Mariniers, ondersteunde tijdens het hoogtepunt van de coronacrisis IC-personeel van een ziekenhuis in Enschede. Ze kreeg een baan aangeboden, maar deed het niet. 'In het ziekenhuis was er een fijne saamhorigheid, maar bij de marine gaat het verder.'

De auteur van het boek, Johan Kroes, werkte onder meer als speechschrijver voor de eerste vrouwelijke minister van Defensie, Jeanine Hennis-Plasschaert. Dat werk bracht hem op het spoor van de geschiedenis van vrouwen bij de Nederlandse krijgsmacht. <